

Herrie in het buurtschap

Inzicht in een meerpartijenmediation in de leefomgeving.

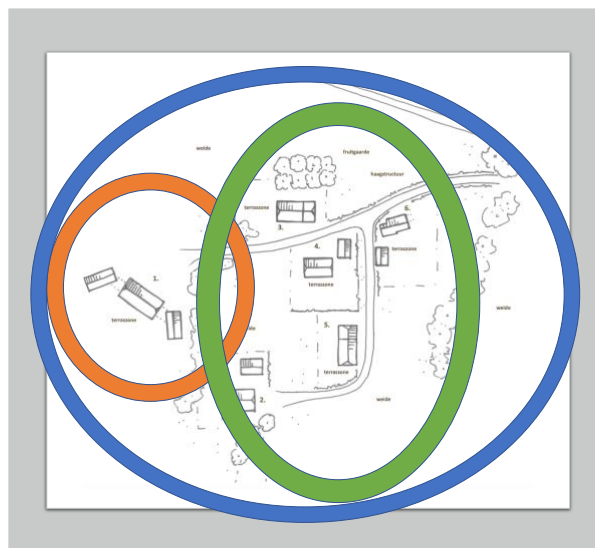
Door Carleen Mesters ([Stroom en Onderstroom](#)) en Hans Bekkers ([Nieuw Script](#))

Essentie

In een gemeente groeit onrust over de omgevingsvergunning voor een crossterrein. Omwonenden dienen frequent handhavingsverzoeken in, de ondernemer voelt zich aan alle kanten afgeknepen en de gemeente voelt zich in spagaat tussen omwonenden en ondernemer. Wederzijds wantrouwen is groot, ook naar de gemeente. Partijen lijken in te stemmen met een set aan praktische afspraken, maar slagen er niet in deze vast te leggen. Het oude zeer speelt de mediation parten. Een dilemma voor de twee mediators.

‘Herrie in buurtschap’

- Herrie en conflicten in een vroeger zo rustig buurtschap
- Deelnemers:
 - **Gemeente** (wethouder en 2 juridische ambtenaren)
 - **Ondernemer** (samen met juridisch adviseur)
 - **Groep burens/omwonenden**
- Kenmerken mediation
 - Vrijwillig
 - Vertrouwelijk
 - Commitment
 - Bereidheid

De mediation

Aanpak

Vanwege het aantal deelnemers én de escalatiegraad vindt co-mediation plaats. We starten met aparte intakegesprekken met alle deelnemers en we benoemen meteen de kenmerken van mediation: vrijwillig, vertrouwelijk, bereidheid en commitment om samen een oplossing te zoeken. Deze geven een beeld van de escalatiegraad en de wanhoop bij allen. Het wordt ook duidelijk dat sprake is van twee (deels samenhangende) conflictsporen: 1) bezwaar van omwonenden tegen de komst van het crossterrein aan de rand van het buurtschap en 2) de omgang tussen de omwonenden en de eigenaar van het crossterrein, die ook in het buurtschap woont.

We vervolgen met mediationgesprekken tussen omwonenden en de ondernemer. De sfeer tijdens de gesprekken kenmerken zowel wantrouwen als de diepe wens eruit te komen. Bij herhaling betichten omwonenden en ondernemer elkaar en de gemeente van leugens en spreken zij de wens uit dat er een oplossing voor de toekomst komt. Om te werken aan het toekomstbeeld, gaan we dieper in op verleden en heden, met focus op de toekomst.

Tijdlijn

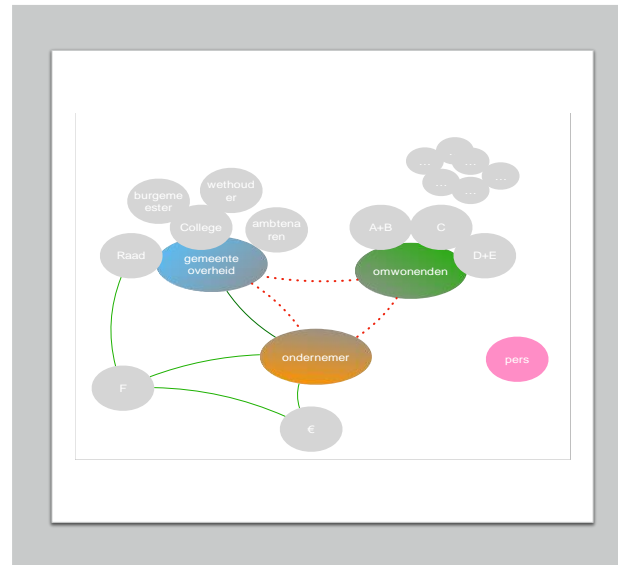
We starten met het maken van een gezamenlijke tijdlijn. Werkenderwijs wordt zichtbaar waar de schoen eigenlijk wringt, waar ieder het over eens is, waarover niet en welke vragen er zijn. Ook blijkt dat de gemeente een belangrijkere rol in het conflict heeft dan gedacht en

wordt duidelijk dat het conflict niet slechts een probleem tussen burens is. De gemeente krijgt in de persoon van twee juristen een actieve rol in de mediation. Zie onderstaande

Meerdere conflicthaarden

Via het maken van de tijdlijn wordt duidelijk dat:

- Systeem is complexer is dan we aanvankelijk dachten
- Gemeente zowel overheid als conflict partij is
- Gemeente is vergunningverlener
- Ondernemer voelt zich niet serieus genomen door zowel de gemeente als door de omwonenden
- Omwonenden voelen zich niet serieus genomen door zowel de gemeente als door de ondernemer

figuur.

Complexiteit

Tijdens de daaropvolgende besprekingen lopen de gemoederen bij de deelnemers aanwezig op. Het is complex, er is veel gebeurd in 20 jaar, er moet veel worden uitgezocht en besproken. Iedereen wil snelheid in de mediation en niet langer stilstaan bij 'de film' uit het verleden. Tegelijkertijd lukt het niet om het verleden af te sluiten. Het blijft lastig om te focussen op de toekomst omdat frustraties, pijn en gevoel van onrecht uit het verleden een grote drempel vormen. Omwonenden wensen van de gemeente genoegdoening in de vorm van financiële compensatie, publiekelijk eerherstel en erkenning dat fouten zijn gemaakt in het verleden.

Vanaf het daaropvolgende gesprek zit ook de wethouder aan tafel. Hij tekent de mediationovereenkomst mee. Er ontstaat een indrukwekkende lijst van SMART afspraken en maatregelen waar ieder achter staat.

Dan volgen drie aparte gesprekken: 1) een gesprek met de ondernemer en de wethouder, 2) een gesprek met wethouder en omwonenden en 3) een gesprek tussen ondernemer en de omwonenden. Besproken wordt wat ieder **nodig heeft** van de ander en wat ieder **te bieden heeft** aan de ander om elkaar tegemoet te komen.

Wensen en afspraken komen in een concept overeenkomst. De mediators plannen een laatste bijeenkomst om deze definitief te maken. Voorwaarde blijft de 'eis' van omwonenden voor financiële compensatie voor 'fouten in verleden'. Hieraan kan en wil de gemeente niet tegemoet komen.

Belangen

Individuele belangen:

Ondernemer: Duidelijkheid, bedrijf kunnen voeren, rust, neutrale relatie tot omwonenden

Omwonenden: Woongenot, herstel imago, erkenning dat gemeente en ondernemer fouten hebben gemaakt, financiële compensatie

